

1576008

Л.В. Губерський
В.Г. Кремень
В.В. Ільїн

ЕСКІЗИ ПРО МУДРІСТЬ ВІД МІФУ ДО ІСТИНИ

У репрезентованій книзі у популярній, доступній формі відомі українські філософи дають своє оригінальне бачення і розуміння філософії. Для авторів вона є наукою про мудрість, культуру мислення, а також шляхом до істини. Філософувати – означає ставити під сумнів розуміння себе. Філософія розгортається у світі людини, який постає в економічному, соціальному, моральному, ціннісному, ірраціональному та раціональному вимірах. Як предмет осмислення пропонуються проблеми долі, свободи, душі, духу, сенсу життя тощо у контексті їх історичного та сучасного розуміння. Спираючись на західну філософську традицію, автори розповідають про основи філософії, її взаємозв'язки з історією, літературою, релігією, міфологією, економікою, наукою. Видання подано у форматі нарисів про філософію.

Реформа в освіті, яка відбувається в Україні, стосується багатьох аспектів педагогічного процесу, у тому числі нового методичного забезпечення. Запропонована книга є варіантом навчального посібника з філософії. Авторська концепція, альтернативна усталеним програмам, відкриває перспективу вдосконалення навчального процесу у контексті написання нових підручників.

ЗМІСТ

Друге народження

Вступ 7

Щит Афіни

Що таке філософія? 11

Софія, софістика, філософія. Міфологія і релігія. Мистецтво. Наука й філософія. Політика – реалізація філософських ідей. Ойкономіка

Одісея любомудрості

Філософія вчора й сьогодні 27

Філософський вимір епохи: космоцентризм, теоцентризм, антропоцентризм, наукоцентризм, економоцентризм.

Християнство й філософія. Раціоналізм. Емпіризм.

Епоха Просвітництва. Іммануїл Кант. Романтизм.

Філософія Г.В.Ф. Гегеля. Екзистенціалізм. Марксизм. Волунтаризм.

Фрактали сучасної філософії

Діжка Діогена

Філософія як життя 57

Філософія та культура мислення. Філософський образ мислення.

Філософський образ життя

Нитка Аріадни

Простір філософського мислення 73

Спокуси лжемудрості. Філософія та наука. Філософія та політика.

Філософія та культура. Філософія та мораль. Філософія та духовність.

Дилема "бути" чи "мати". Мислити – означає діяти

Простір Ойкумени

Світ життя людини 91

Світ природи. Світ соціальний. Світ культури. Світ економіки.

Інформаційний світ. Ціннісно-смісловий Універсум

Лабіринт Мінотавра

Модуси філософського пізнання.....111

"Вічні" питання. Міфологія. Соціальна міфологія.

Мистецтво – alter ego мудрості. Специфіка історичного пізнання

Лики Протея

Образи людини у філософії.....129

Людина суспільна. Людина метафізична. Людина моральна.

Людина релігійна. Людина економічна. Постлюдина. Протолюдина

Спадщина Гефеста

Філософія і технологія.....151

Становлення техніки. Антропологічний вимір техніки.

Ментальний аспект техніки. Технології сучасної епохи.

Інновації інфосвіту. Технонаука. Інтернет

Світ Логосу

Розум. Раціональність. Дух.....169

Розум. Раціоналізм. Парадокси раціоналізму. Зворотній розум.

Дух і духовність

Загадка Кассандри

Душа. Ірраціональність. Серце.....188

Ірраціональне. Душа як душевний розум. Софія і софійність.

"Філософія серця". Містичний досвід

Святий Грааль чи Мінерва

Істина та віра.....205

Мудрість як шлях до істини. Істина як цінність. Істина прагматична.

Mudus vult decipi (Світ хоче бути обманутим). Істина і віра

Вибір Сізіфа

Свобода як вибір і вирок.....223

Джерела свободи. Свобода як умова гідного життя і мудрості.

Свобода волі. Свобода та необхідність. Внутрішня свобода.

Свобода як хаос. Свобода й творчість

Фортуна

Кого любить доля? 241

Доля як визначальний фактор життя. Ананке. Презирство проти долі.
Фортуна. Фатум. Доля та доблесть. Інваріанти проявів долі

Дволикий Янус

Амбівалентність морального вибору 259

Мораль і життя. Добро та зло. Мораль індивіда і маси. Справедливість
як благо. Справедливість і рівність. Соціальна справедливість

Царство Креза

Економіко-фінансова реальність 277

Економічна революція. Багатство. Власність. Інтелектуальна
власність. Гроші. Енергія грошей у ствердженні особистості

Ложе Венери чи храм Софії?

Жіноче питання у філософії 295

Місце жінки у філософії. Жіноча мудрість в історії. Жінка та церква.
Трансформація нігілістичної традиції. Жінка – філософ?
"Друга стаття" чи "принцип жіночості"? Фемінізм: "pro" і "contra"

Філософія як покликання життя

Заключне слово 313

Список літератури 316